

Programmaboek

CASH 2

GI-1

Dinsdag 9 februari 2021

Cursuscoördinatoren

Anne Loes van den Boom – chirurg - UMCG

Johan Lange – chirurg - UMCG

INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING.....	3
2. INHOUD CURSUS.....	4
3. ALGEMENE LEERDOELEN VAN DE CURSUS.....	4
4. PROGRAMMA.....	5
5. SESSIES: BESCHRIJVING, LEERDOELEN EN LITERATUUR	6
6. GROEPSINDELING	12
7. LOCATIE.....	13
8. ALGEMENE INFORMATIE	13

1. INLEIDING

Beste aios,

Welkom bij de CASH-cursus GI-1 voor de Heelkunde met als onderwerp Gastro Intestinale chirurgie.

Hoewel zowel cursisten als cursuscoördinatoren snakken naar live-onderwijs op locatie met naast didactische momenten ook tijd en ruimte voor sociale interactie (lees: borrel), zijn we er hopelijk toch in geslaagd een meer dan acceptabel, digitaal en leerzaam alternatief te organiseren.

In deze GI-cursus ligt de focus op vijf onderwerpen: proctologie, herniologie, appendicitis, hematemesis en ACNES. Wij danken bij voorbaat de *experts in the field* die zich met veel enthousiasme hebben gecommitteerd als spreker en zijn ook zeer benieuwd naar jullie feedback na afloop van de cursus.

Bij voorbaat uitgaande van een leerzame en geslaagde dag, groeten wij vriendelijk,

Cursuscoördinatoren CASH

Anne Loes van den Boom, chirurg UMCG

Johan Lange jr, chirurg UMCG

NVvH Bureau

Esther Jacobs, senior adviseur Opleiding & Onderwijs

Anita Bruning, administratief medewerker Opleiding & Onderwijs

BENG

Marlous van Bommel

Julie Goossens

Annemarie Kok

2. INHOUD CURSUS

In deze cursus worden onderstaande thema's uit SCHERP behandeld:

SCHERP thema's	
Thema 1	Zwelling of defect van de buikwand
Thema 17	Chronische buikpijnklachten
Thema 18	(Peri-)anale klachten
Thema 21	Bloedverlies tractus digestivus
Thema 22	Acute buik

3. ALGEMENE LEERDOELEN VAN DE CURSUS

Na afloop van deze cursus:

- kan de deelnemer ACNES als reden van chronische pijn verklaren en de specifieke behandeling opstellen
- kan de deelnemer de meest frequente aandoeningen van de proctologie benoemen en een passend behandelplan maken
- kan de deelnemer de indicatie en gevolgen van de verschillende behandelstrategieën bij een patiënt met een hernia benoemen
- kan de deelnemer oorzaken en behandelingen benoemen voor een patiënt met een bovenste tractus digestivus bloeding
- heeft de deelnemer de meest recente en relevante informatie met betrekking ziektebeelden van de appendix paraat

4. PROGRAMMA

Tijd	Programma	Spreker
11.00 - 11.05	Welkom en inleiding	Anne Loes van den Boom en Johan Lange
11.05 - 11.45	ACNES	Rudi Roumen
11.45 - 11.50	<i>Pauze</i>	
11.50 - 12.30	Proctologie	David Zimmerman
12.30 - 12.35	<i>Pauze</i>	
12.35 - 13.15	Buikwand en Mattenkunde	Eva Deerenberg
13.15 - 14.00	<i>Lunchpauze</i>	
14.00 - 14.40	Hematemesi	Jan willem van den Berg
14.40 - 14.45	<i>Pauze</i>	
14.45 - 15.25	Appendicitis	Charles van Rossem
15.25 - 15.45	Wrap-up en afsluiting	Anne Loes van den Boom en Johan Lange

5. SESSIES: BESCHRIJVING, LEERDOELEN EN LITERATUUR

Welkom en inleiding

Sprekers: Anne Loes van den Boom en Johan Lange

Sprekers

Anne Loes van den Boom is opgeleid tot GE- en oncologisch chirurg in het Erasmus MC in Rotterdam en het Reinier de Graaf gasthuis in Delft. Na haar opleiding is zij begonnen aan een driejarig fellowship in het UMCG, waarbij naast GE/onco/HPB, de transplantatie chirurgie centraal staat. Gedurende haar opleiding en fellowship is zij hoofdonderzoeker van een grote nationale multicenter-studie gericht op de behandeling van appendicitis en heeft zij zitting gehad in de richtlijn commissie appendicitis.

Johan Lange is in het voormalige AMC te Amsterdam opgeleid en is inmiddels alweer 10 jaar als GE – en transplantatiechirurg werkzaam in het UMCG. Specifieke klinische speerpunten binnen de GE-chirurgie betreffen IBD, complexe buikwandbreuken en darmfalen. Naast hoofdredacteur van het NTvH en plaatsvervangend opleider binnen Regio 6 is hij bestuurlijk actief binnen diverse nationale gremia. Als NVGIC-bestuurslid met een onderwijsportefeuille is Lange sinds een aantal jaren medeverantwoordelijk voor het GE-CASH-onderwijs voor differentianten (CASH 3) en zal hij zich nu ook inzetten voor CASH 2.

Anterior Cutaneous Nerve Entrapment Syndrome (ACNES), een compleet overzicht.

Spreker: Rudi Roumen

Spreker

Rudi Roumen is chirurg oncoloog en al bijna 27 jaar werkzaam in het Máxima MC te Veldhoven/Eindhoven. Gepromoveerd op ARDS en Multi-orgaanfalen in 1993, en de eerste 20 jaar binnen de oncologie vooral bezig geweest met borstkanker en de SLN-procedure. De laatste jaren is een hobby, of noem het subspecialisatie binnen de algemene heekunde, uitgegroeid tot een waar expertisecentrum SolviMáx. Het gaat hier om buikwandpijn en liespijn, waarbij het wat de buik betreft vaak handelt om ACNES en bij liespijn om iatrogene, postoperatieve pijn, ontstaan door liesbreukchirurgie en keizersnedes. De enorme lijdensdruk van deze patiëntencategorie motiveerde hem en zijn vaatchirurgische maatje Marc Scheltinga, om zich vol te storten op de diagnostiek en behandelingsmogelijkheden voor mensen met dergelijke pijnen.

Inhoud

In deze sessie wordt ingegaan op diagnostiek en behandeling met resultaten en evidence based literatuur.

ACNES is een klinische diagnose, waarbij het vooral van belang is dat het in de DD staat bij

mensen met (chronische) buikpijn. Hierop past perfect het adagium: “Je gaat het pas zien als je het door hebt”. Lichamelijk onderzoek en simpele lokale injecties zijn de volgende hoeksteen bij deze diagnose. Het is verbluffend hoe vaak dit eigenlijk in onze chirurgische praktijk vóórkomt en wat voor fantastische resultaten je voor de individuele patiënt kunt behalen.

Leerdoelen

Na afloop van dit onderdeel:

- kan de deelnemer zelf de diagnose ACNES stellen en een behandelplan opstellen.

Literatuur

Zie in de bijlage van de e-mail 3 artikelen ter voorbereiding.

Take home points

- Zorg dat ACNES in je DD staat bij iemand met (chronische) buikpijn
- Meer dan de helft heeft naast gelokaliseerde pijn in een kwadrant ook één of meerdere bijzondere viscerale klachten: opgeblazen gevoel, misselijk, opboeren, verminderde eetlust, defecatieveranderingen

Proctologie

Spreker: David Zimmerman

Spreker

David Zimmerman is gecertificeerd colorectaal chirurg uit Tilburg, tevens examensecretaris van het Europees examen Colorectale chirurgie en een van de auteurs van de oude EN de nieuwe Nederlandse richtlijn 'Proctologie'.

Leerdoelen

Na afloop van dit onderdeel:

- heeft de deelnemer in grote lijnen overzicht van de verschillende ziektebeelden in de proctologie, een overzicht van relevante differentiaal diagnostiek en hopelijk een gezonde dosis enthousiasme voor de proctologie

Literatuur

Vooraf te lezen literatuur:

- Richtlijn Proctologie (Richtlijndatabase.nl)

Take home points

Proctologie = Psychologie

Buikwand breuken & Mattenkunde

Spreker: Eva Deerenberg

Spreker

Eva Deerenberg is opgeleid tot GE- en oncologisch chirurg in regio Rotterdam. In 2017 promoveerde zij op de etiologie en behandeling van littekenbreuken. Na haar opleiding volgde zij een fellowship Advanced Laparoscopic GI Surgery in Carolinas Medical Center in Charlotte, NC, USA, wat tevens een nationaal verwijscentrum voor complexe buikwand chirurgie is. Momenteel werkt ze als colorectaal en buikwand chirurg in het Franciscus Gasthuis en Vlietland in Rotterdam.

Inhoud

Tijdens deze sessie komt de invloed van verschillende comorbiditeiten op de indicatiestelling bij hernia chirurgie aan bod. Tevens komen de eigenschappen van de verschillende soorten beschikbare matten aan bod, met hun gebruikindicaties. Tot slot worden de waarde van de CT-scan en het gebruik van preoperatief botulinum toxine voor de complexere buikwand breuk toegelicht.

Leerdoelen

Na afloop van dit onderdeel kan de deelnemer:

- de invloed van comorbiditeit van de patiënt bij hernia chirurgie adequaat inschatten
- kiezen voor de juiste soort mat voor verschillende soorten hernia's

Literatuur

Vooraf te lezen literatuur:

- Oma E, et al. Ventral hernia and pregnancy: a systematic review. Am J Surg 2019;217:163-168.
- Henriksen NA et al, Guidelines for the treatment of umbilical and epigastric hernias from the European Hernia Society and Americas Hernia Society. Br J Surg 2020;107:171-190.
- Henriksen NA et al. EHS and AHS guidelines for the treatment of primary ventral hernias in rare locations of special circumstances. BJS open 2020;4:342-353.
- HerniaSurge Group. International guidelines for groin hernia management. Hernia 2018;22:1-165.
- Deerenberg EB et al. Image-guided botulinum toxin injection in the abdominal lateral wall prior to abdominal wall reconstruction surgery: review of techniques and results 2021;50:1-7.
- <https://apps.apple.com/nl/app/cedar-ventral-hernia/id830530974>

Take home points

- Comorbiditeiten spelen een belangrijke rol bij indicatie stelling rondom hernia chirurgie

Hematemesis

Spreker: Jan Willem van den Berg

Spreker

Jan Willem van den Berg is opgeleid in het Maasstad Ziekenhuis en het Erasmus MC in Rotterdam. Vervolgens is hij na 2 jaar maag-slokdarmchirurgie fellowships in Engeland en een periode als fellow in het UMCG sinds kort staflid in het UMC Utrecht, gespecialiseerd in Upper GI chirurgie.

Inhoud

In dit hoorcollege worden de verschillende oorzaken van een bloeding van de bovenste tractus digestivus behandeld. Hierbij worden zowel benigne als maligne ziektebeelden alsmede de behandeling van deze ziektebeelden toegelicht.

Leerdoelen

Na afloop van dit onderdeel kan de deelnemer:

- de mogelijke oorzaken van een bloeding van bovenste tractus digestivus herkennen
- de behandeling van benigne bovenste tractus digestivus bloeding beschrijven
- de behandeling van maligne bovenste tractus digestivus bloeding beschrijven

Literatuur

Vooraf te lezen literatuur:

- Laine L. CLINICAL PRACTICE. Upper Gastrointestinal Bleeding Due to a Peptic Ulcer. *N Engl J Med.* 2016 Jun 16;374(24):2367-76. doi: 10.1056/NEJMcp1514257. PMID: 27305194.
- Ajani JA, D'Amico TA, Bentrem DJ, Chao J, Corvera C, Das P, Denlinger CS, Enzinger PC, Fanta P, Farjah F, Gerdes H, Gibson M, Glasgow RE, Hayman JA, Hochwald S, Hofstetter WL, Ilson DH, Jaroszewski D, Johung KL, Keswani RN, Kleinberg LR, Leong S, Ly QP, Matkowskyj KA, McNamara M, Mulcahy MF, Paluri RK, Park H, Perry KA, Pimiento J, Poultsides GA, Roses R, Strong VE, Wiesner G, Willett CG, Wright CD, McMillian NR, Pluchino LA. Esophageal and Esophagogastric Junction Cancers, Version 2.2019, NCCN Clinical Practice Guidelines in Oncology. *J Natl Compr Canc Netw.* 2019 Jul 1;17(7):855-883. doi: 10.6004/jnccn.2019.0033. PMID: 31319389.
- Al-Batran SE, Homann N, Pauligk C, Goetze TO, Meiler J, Kasper S, Kopp HG, Mayer F, Haag GM, Luley K, Lindig U, Schmiegel W, Pohl M, Stoehlmacher J, Folprecht G, Probst S, Prasnikař N, Fischbach W, Mahlberg R, Trojan J, Koenigsmann M, Martens UM, Thuss-Patience P, Egger M, Block A, Heinemann V, Illerhaus G, Moehler M, Schenk M, Kullmann F, Behringer DM, Heike M, Pink D, Teschendorf C, Löhř C, Bernhard H, Schuch G, Rethwisch V, von Weikersthal LF, Hartmann JT, Kneba M, Daum S, Schulmann K, Weniger J, Belle S, Gaiser T, Oduncu FS, Güntner M, Hozaeel W, Reichart A, Jäger E, Kraus T, Mönig S, Bechstein WO, Schuler M, Schmalenberg H, Hofheinz RD; FLOT4-AIO Investigators. Perioperative chemotherapy with fluorouracil plus leucovorin, oxaliplatin, and docetaxel versus fluorouracil or capecitabine plus cisplatin and epirubicin for locally advanced, resectable gastric or gastro-oesophageal junction adenocarcinoma (FLOT4): a

- randomised, phase 2/3 trial. Lancet. 2019 May 11;393(10184):1948-1957. doi: 10.1016/S0140-6736(18)32557-1. Epub 2019 Apr 11. PMID: 30982686.
- van Hagen P, Hulshof MC, van Lanschot JJ, Steyerberg EW, van Berge Henegouwen MI, Wijnhoven BP, Richel DJ, Nieuwenhuijzen GA, Hospers GA, Bonenkamp JJ, Cuesta MA, Blaisse RJ, Busch OR, ten Kate FJ, Creemers GJ, Punt CJ, Plukker JT, Verheul HM, Spillenaar Bilgen EJ, van Dekken H, van der Sangen MJ, Rozema T, Biermann K, Beukema JC, Piet AH, van Rij CM, Reinders JG, Tilanus HW, van der Gaast A; CROSS Group. Preoperative chemoradiotherapy for esophageal or junctional cancer. N Engl J Med. 2012 May 31;366(22):2074-84. doi: 10.1056/NEJMoa1112088. PMID: 22646630.
  - Stanley AJ, Laine L. Management of acute upper gastrointestinal bleeding. BMJ. 2019 Mar 25;364:l536. doi: 10.1136/bmj.l536. PMID: 30910853.

Appendicitis

Spreker: Charles van Rossem

Spreker

Charles van Rossem is chirurg in het Maastricht Ziekenhuis te Rotterdam met als aandachtsgebieden gastro-intestinale chirurgie en longchirurgie. Hij is gepromoveerd aan de UvA op het onderwerp appendicitis en voorzitter van de recent gereviseerde richtlijn appendicitis.

Inhoud

In deze sessie worden met name de diagnostiek en behandeling van appendicitis besproken en wordt een update over de nieuwe richtlijn gegeven. Tevens wordt nog andere appendixpathologie besproken zoals wat te doen met een tumor van de appendix.

Leerdoelen

Na afloop van dit onderdeel:

- heeft de deelnemer kennis van diagnostiek en behandeling appendicitis
- kent de deelnemer de update over herziene richtlijn
- heeft de deelnemer kennis van andere appendix pathologie zoals appendix tumoren

Literatuur

Vooraf te lezen literatuur:

- (herziene) richtlijn acute appendicitis, richtlijndatabase.nl
- Acute appendicitis: modern understanding of pathogenesis, diagnosis and management. Bhangu et al. Lancet 2015; 386: 1278-87.
- Oncoline / ENETS guidelines, neuro-endocriene tumoren appendix.

Take home points

- Simpele en complexe appendicitis zijn aparte entiteiten, maar zijn preoperatief lastig te onderscheiden.

- Conservatieve behandeling van simpele appendicitis is mogelijk, maar vooralsnog blijft appendectomie de standaard.

Wrap-up en afsluiting

Sprekers: Anne Loes van den Boom en Johan Lange

Inhoud

Evaluatie van de cursus in alle transparantie. Opbouwende kritiek wordt gebruikt om toekomstige cursus (nog) beter in te richten.

6. GROEPSINDELING

	Voornaam	Tussenvoegsel	Achternaam
1	Chris		Aarts
2	Afram		Aktürk
3	Marjolein		Ankersmit
4	Elke		Arts
5	Reinier		Beks
6	Hendrike		Bolkenstein
7	Yannick		Brammerloo
8	Hylke		Brenkman
9	Lars		Brouwers
10	Linde		Busweiler
11	Robert		Coebergh van den Braak
12	Roderick Rolf		Dulfer
13	Marcia		Gaspersz
14	Joline	de	Groof
15	Steven	van	Haelst
16	Shiromani		Janki
17	Rosa	van der	Kaaij
18	Leonard		Kroese
19	Mirelle		Lagendijk
20	Marjolein		Mulders
21	Arne	de	Niet
22	Wieke		Nijmeijer
23	Bo Jan		Noordman
24	Erik		Pasveer
25	Marjolijn		Rots
26	Diederik		Smeeing
27	Sebastiaan	van	Steensel
28	Stijn		Steunenberg
29	Marc		Stevenson
30	Mustafa		Suker
31	Dorothee	van	Trier
32	Kari		Trumpi
33	Willemieke		Tummers
34	Martine		Uittenbogaart
35	Klaas		Ultee
36	Leonie		Vellekoop
37	Daniëlle		Verver
38	Fleur	de	Vries
39	Marieke		Walma
40	Emma		Westerduin
41	Victor	van	Woerden

7. LOCATIE

De cursus wordt online verzorgd vanuit de Domus Medica. De cursuscoördinatoren zijn daar aanwezig en de sprekers bellen vanaf een eigen locatie in.

Cursisten kunnen de cursus volgen vanaf een willekeurige locatie. Een goede internetverbinding is hiervoor belangrijk. We adviseren de cursus te kijken via een device zoals een pc/laptop of tablet/iPad. Het gebruik van een mobiele telefoon raden we niet aan i.v.m. de beperkte schermgrootte.

Naast de presentaties zijn interactieve onderwijsvormen opgenomen in het programma, zoals chat en polls. Gebruik een headset of oortjes om je geluid te optimaliseren.

Zet de microfoon gedurende de Zoom-delen op “mute”. Log in op een eigen device, ook al zit je met een groepje bij elkaar.

Inloggen

Op dinsdag 9 februari kun je vanaf 10.55 uur inloggen, wij verzoeken je om uiterlijk om 11.00 uur ingelogd te zijn; het programma start namelijk stipt om 11.00 uur.

Ga naar <https://zoom.us/join> en vul de gevraagde gegevens in:

Meeting ID: 948 4538 6829

Wachtwoord Meeting: CASH2A1

Maandag 8 februari ontvang je nog e-mail ter herinnering.

8. ALGEMENE INFORMATIE

Presentie

Uiteraard gaan we ervan uit dat alle ingeschreven kandidaten ook daadwerkelijk participeren aan de cursus. Niet zo zeer uit controle hierop, maar met name vanuit sociaal oogpunt wordt het buitengewoon geapprecieerd als tijdens de cursus iedereen de camera van zijn of haar computer aan heeft staan.

Evaluatie

Aan het einde van de cursus ontvang je een digitaal evaluatieformulier. Wij verzoeken je het formulier z.s.m. in te vullen en te retourneren, waarvoor alvast hartelijk dank. Je mening wordt erg op prijs gesteld; wij nemen je input mee bij de organisatie van de volgende editie.

Certificaat van deelname

Na afloop van de cursus, als je de evaluatie hebt ingevuld, ontvang je digitaal een certificaat van deelname.

Vragen m.b.t. de CASH cursussen

Bureau NVvH - Esther Jacobs

E-mail: opleiding@heelkunde.nl

085 - 04 81 469

Vragen m.b.t. uw aanmelding

B.E.N.G! – Marlous van Bommel

E-mail: cash@bengonline.nl

06 – 202 43 441